

Fleksibilitet. I spændet mellem rum og møbel kan klasseværelset tænkes helt forfra. Det kan være funktionsopdelt med nicher til individuelt arbejde, pladser til fælles aktivitet og steder til værkstedsarbejde. Samtidig kan der tænkes en vogn med fagbestemte materialer, f.eks. til biologi eller musik, der som en begivenhed bliver rullet ind på klasseværelsets scene. Det nye rum giver mulighed for differentieret opdeling af klassen og hurtige skift til nye aktiviteter.
Tegning: Anders Brix

Kunst og mod i fremtidens møbeldesign

Møbeldesign er en kernedisciplin inden for designfaget, ligesom det traditionelt set har været et stort aktiv for danske møbelvirksomheder. Møbelkonsortiet, der er forankret på Kunstakademiets Arkitektskole, har siden 2008 arbejdet for at drive innovationen inden for møbeldesign fremad. I et projektsamarbejde med toneangivende danske møbelproducenter undersøger konsortiet, hvilke faktorer der er med til at skabe succesfulde produkter. Og projektet viser, at kunstnerisk kvalitet og mod er væsentlige for fremtidens møbeldesign.

Af Mads Nygaard Folkmann

Når designforskning og erhvervsliv arbejder tæt sammen i et konsortium, skabes der synergi. Forskningen får input fra erhvervslivet, og den viden, som forskningen opbygger, kan komme erhvervslivet til gavn. Samtidig kan et konsortium medvirke til at opbygge og styrke netværk blandet forskere internationalt inden for samme felt. Det gælder også inden for møbelområdet, fortæller Anders Brix, professor i design på Kunstakademiets Ar-

kitektskole og leder af Møbelkonsortiet, der danner rammen for et samarbejde mellem designforskere og virksomheder om innovativt møbeldesign.

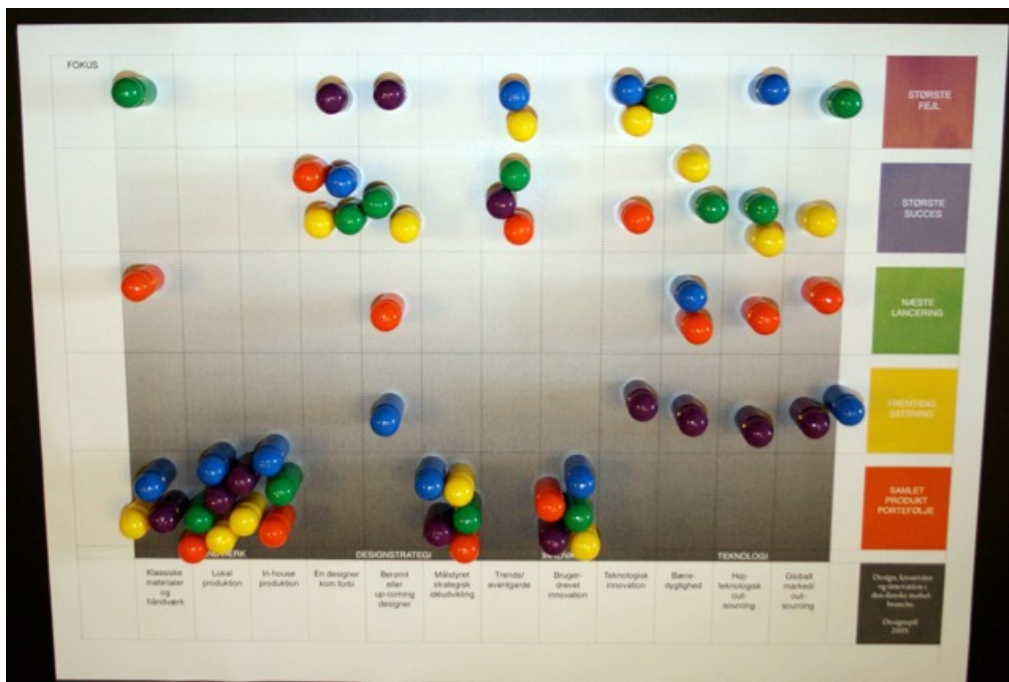
Visualisering af prioriteringer

I projektet *Kreativitet og innovation i den danske møbelbranche*, som er støttet af Center for Designforskning, har Møbelkonsortiet sammen med en række af de væsentligste danske møbelproducenter arbejdet på at finde ind til, hvad der skaber træfsikre designløsninger.

Konsortiet har arbejdet sammen med virksomhederne Fritz Hansen, HAY, Erik Jørgensen, Globe Zero 4, Magnus Olesen, Engelbrechts og Fredericia Furniture. Ud fra både interview og designspil har Anders Brix og forskningsadjunkt Irene Lønne stillet skarpt på, hvilke faktorer der er med til at skabe succesfulde produkter.

"Vi har udvalgt virksomheder, der producerer møbler med et højt designindhold," forklarer Anders Brix.

"Med udgangspunkt i en række konkrete cases i virksomheden – f.eks. deres største succes og deres største fejltagelse – skulle virksomhederne placere en række brikker på en tavle med 12 pa-

Designprioriteringer. Med udgangspunkt i egne cases har de møbelvirksomheder, der deltog i forskningsprojektet, vurderet karakteren af deres produktudvikling ud fra 12 forskellige parametre, bl.a. brugerdriven innovation, produktionssted og forholdet til trends. Tavlen fungerer som en visualisering af virksomhedens prioritetsbillede i forhold til udviklingen af møbel design. Foto: Anders Brix.

rametre, der beskriver produktudviklingen. Det var f.eks. graden af traditionelt materiale, graden af innovation eller af bæredygtighed. På den måde kunne vi få et billede af virksomhedens prioriteter i forbindelse med udviklingen af møbel design. Vi bad dem samtidig om at bruge tavlen til at give prioritetsbilledet for deres næste lancering og for den samlede produktportefølje,” forklarer Anders Brix.

”Vores erfaring er, at tavlens visualisering komplementerer interviewet. Visualiseringen gør det tydeligt, hvad der er på spil for virksomhederne, og hvad de prioriterer,” fortæller Anders Brix.

Fornemmelse for design

Arbejdet med virksomhederne giver nogle fingerpeg om, hvordan de går til arbejdet med design.

”Vi har defineret en spørgeramme, der har fokuseret på, hvad de virksomheder, som arbejder med design på et højt niveau, tænker om design – og hvordan de gør det,” fortæller Anders Brix.

”Og en af vores konklusioner er, at de tænker som designere. Der er selvfølgelig også altid en række strategiske overvejelser om

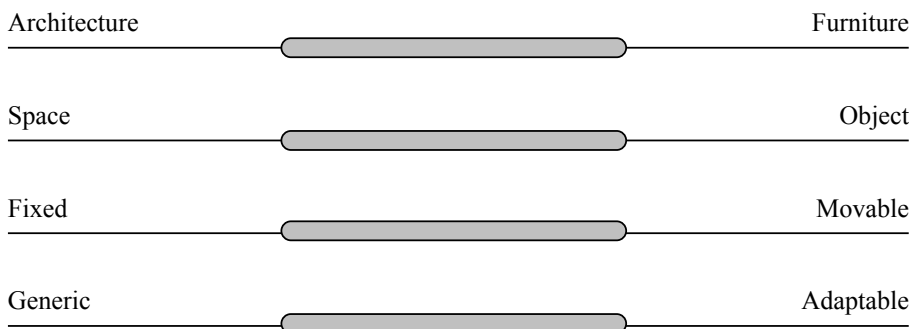
produktets type og placering på markedet involveret i udviklingsprocessen, ligesom overvejelser omkring markedsføring spiller en rolle. Men samtidig kan vi se, at det i sidste ende er vurderingen af den kunstneriske kvalitet, der spiller den afgørende rolle for, om et produkt bliver til noget eller ej.”

Hermed peger undersøgelsen også på, at mod er væsentligt for udviklingen af designmøbler på et højt niveau.

”Det interessante er, at virksomhederne selvfølgelig er ude efter at lave træfsikre produkter. Samtidig opstår det høje niveau i gruppen af undersøgte virksomheder gennem modet til at holde fast i sin kunstneriske vurdering af designet. Man kan sige, at det træfsikre opnås gennem at turde give slip på den formelagtige analyse af, hvad der vil være bedst,” fortæller Anders Brix.

Samtidig giver analysen vigtigt input til måderne at arbejde med design på uddannelserne.

”Analysen giver en række argumenter for, at træfsikre designløsninger – ud over et hensyn til strategi og markedsføring, som også må inddrages – i høj grad kræver en holistisk fornemmelse

blurred edges and enriched interactions

Nye designmuligheder. I mellemrummet mellem de vante opfattelser af arkitektur og møbel, rum og objekt, det låste og det bevægelige samt det generiske og det justerbare kan der opstå nye muligheder, hvor både rum og møbler spiller sammen som dele af én fleksibel helhed.

Model: Anders Brix & Nicolai de Gier.

for designet,” siger Anders Brix. ”Herved kan analysen bruges til at pege på, hvor vi skal sætte ind på vores designuddannelser.”

Møblernes kulturelle kontekst

Anders Brix peger på, at analysen samtidig viser, at møbler i dag er blevet kulturdrevne, da de deltager i en kulturelt orienteret diskussion.

”Især når møbler deltager på den internationale designscene – og designscenen er jo international i dag – kan man se, hvordan de iscenesættes teateragtigt eller filmisk. Ud over at være objekter deltager møblerne i et kulturelt landskab, hvor de orienterer sig efter, hvilke andre møbler der ellers er i landskabet, hvilke muligheder de selv har som kulturbærende produkter, og hvilke muligheder andre møbler har.”

”Vi bruger derfor i analysen noget relevant teori om designprog, som åbner for en forståelse af den måde, møblerne skaber betydning og er kulturbærende på,” forklarer Anders Brix.

Møbler og rum som en helhed

Et fokuspunkt i Møbelkonsortiets arbejde er at se møbeldesign i forhold til det rum, møblet indgår i. Forholdet mellem møbel og rum er nemlig i rivende udvikling.

”Vores kulturelle vaner, aktiviteter og måde at organisere os på socialt ændrer sig og afføder et behov for nye, fleksible miljøer,” fortæller Anders Brix.

”Det gælder inden for f.eks. skolen, hvor der er brug for multifunktionelle rum, som kan rumme forskellige aktiviteter samtidig og hurtigt omdannes efter behov. Og det gælder inden for hospitaler, i hjemmet og i konference- og møderum. Vi arbejder derfor med at udvikle nye metoder til at gå væk fra at tænke rummet som noget statisk og møblerne som noget dynamisk og se dem som dele af én fleksibel sammenhæng. Møbler skal ikke ses isoleret, men som plastiske objekter, der medierer mellem menneske og rum.”

Anders Brix har i den forbindelse sammen med Nikolai de Gier, lektor ved Kunstakademiets Arkitektskole, deltaget i en konference arrangeret af Cumulus, en international sammenslutning af højere læreanstalter inden for kunst, design og medier. Her holdt de et oplæg om ’rumlige opfattelser.’ Sigtet var at præsentere deres aktuelle forskning og samtidig invitere til et nyt netværk.

”Vi er så småt begyndt at samle en arbejdsgruppe i regi af Cumulus,” siger Anders Brix.

”Derved kan vi på sigt iværksætte flere aktiviteter. Gennem synergien med andre forskere kan vi udvikle og skærpe begreberne om, hvordan fremtidens møbeldesign er blevet en integreret del af et rum, der er åbent og fleksibelt over for forandringer.”

Møbelkonsortiet har base på Kunstakademiets Arkitektskole og ledes af professor Anders Brix. Konsortiet blev dannet i 2008. Projektet *Kreativitet og innovation i den danske møbelbranche* er støttet af Center for Designforskning.

Se artiklerne:

Konsortier åbner døre, Mind Design #26.

Forskning fremmer innovation i dansk møbelbranche, Mind Design #11.

“Samtidig kan vi se, at det i sidste ende er vurderingen af den kunstneriske kvalitet, der spiller den afgørende rolle for, om et produkt bliver til noget eller ej.”

DANISH CENTRE FOR DESIGN RESEARCH

Danish Centre for Design Research - Center for Designforskning er Kulturministeriets paraplyorganisation for designforskningen ved Arkitektskolen Aarhus, Danmarks Designskole, Designskolen Kolding og Kunstakademiets Arkitektskole.

Danish Centre for Design Research bidrager til at opbygge og styrke dansk designforskning, til at formidle viden og til netværksdannelse nationalt og internationalt mellem forskningsinstitutioner, virksomheder og offentligheden.

MIND DESIGN

Danish Centre for Design Research - Center for Designforskning udgiver hver måned netmagasinet Mind Design på dansk og engelsk. Netmagasinet bringer artikler om udviklingen inden for designforskningen og formidler forskningens resultater til såvel forskere som praktikere og andre interesserede. Magasinet er gratis. Se mere på www.dcdr.dk/dk/minddesign

Danish Centre for Design Research
Philip de Langes Allé 10
1435 København K

+45 32 68 63 68
dcdr@dcdr.dk
www.dcdr.dk